

413

اقتصادیات

مجموعہ سی

خالد

استرا جلی

عنائی ملکٹری ایچون :
سیلفی بر پوچوق ایرا

ایچی ملکٹری ایچون :
سیلفی ۳۳ مارق - ۵۰ فراتی

دانه سی ۳ غروش

یل ۲ صای ۵۴

اعوانہ جلی

بر دفعه اق هر - طر ایچون :

یکرمی غروش

هک اعلان ایچون

آیرینجه آکلاشیلیر

۳ مایس ۳۳۳

اداره خانه : استانبول ، یکی پوسته خانه جاده سی . پیدا بحق نومرو ۳

تتبع ویرکوسی [۱]

استانبول ولایتی املاک امپریه مدیریتی

محمد زکی

— مابعد —

بناءً علیہ توزیع قومیسونی قالدیرملی و بزده بلدیہ تشکیلاتی
بایلیجیه قدر رینه یا موطف واریاب اختصاصدن مأمورین
اقامه ایدرک بونلرک بدایه طرح ایدہ جکاری تمتعات ویرکی
مأمورلری طرفندن تدقیق اولملی، یاخود آریجه مأمور تعیین
موافق کورلرله توزیع قومیسونی تشکیل ایدن اعضا
ایکدی مجلس بلدی وایکیسی تجارت اوطنسندن مرکب اولق
اوزره دها درت کشی ترفیق ایدملی، بصورتله تشکیل ایدہ جک
قومیسونک مقررانی البتہ دها واقفانه اولنور و اعتراض وقوعده
شعری اولدینی کی تجارت اوطنلری طرفندن جلف القم تزیلاتده
بولنلماز. [۲] دیور و بونده احابت کوستریور، بونظامانه نیک
اک زبده مشکلاتی داعی اولان جمعی عمالک و تبعه عثمانیه نیک
هر نقطه سنده کی تجارتک مساوی ظن و فرض ایدملی و نظامانه نیک
اوکا کورده ترتیب ایدلش بولنفسیدر، مثلاً طویدن اخذ و اعطاده
بولن تجارتیچون یدی یوز الی، بیک بش یوز، اوچ بیک،
بش بیک غروش اولق اوزره درت درجه قبول ایدلش
وطویدن آلیش ویریش ایدنلرک بودرجات داخلندہ مکلفیتلری
لازمه دن بولنفسد. حال بوکه بالفرض ازمرده اجرای تجارت
ایله یں بر تجارت حد اعظمی اوله رق طرح اوله جق بش بیک
غروشک، دیگر طرفندن بروسده ویا اوکا معادل دیگر بر
رده بولتان و فقط اوکی بلادک اک یوکک طبقه سندن معدود
اولان تجارت دخی تشبیه اولنکده بش بیک غروشله مکلفیتی
طوغری اوله بیلیری؟

ازمیرده کی صنف مخصوصدن معدود تجارتک تمتعات سزیه ی
برقاج بیک ایرایه بالغ اولدینی حالده بروسده کی تجارتک هیچ
بری برایکی بیک ایرای تجارت ایدم. قومیسونجیلر و سائر
ایچونده بویله، یعنی حال نسبی ویرکوحقده وادرد، مثلاً:

[۱] بحر اقتصادیی بولندیم «اجتهاد» ایچون یازیم بولمائه
نامہ می مجموعه نیک دوجار تظزل اولسی اوزرینه نشر ایدمہ میتم .
بالآخره بومجموعه نشری ممکن ایکن یازمقده اولدیم «تاریخ تکالیف
عثمانیه» عنوانی اثر عاجزانه نموده کیرلک اوزره نشرندن صرف
نظر ایلدیم . آنجق قانونک بذات تطبیقندن بری نصف آله کان
یو ویرکونک بوسه دن اعتباراً نام اوله رق استیفسانه قرار ویرلشی
نشری ایچون بروسیله تشکیل ایدمکی کی رفقندن بمصلحت بروسه دن و اوزونک
علماً اظهار ایدلشی نوعاً بر مجبوری دخی بخش ایلدیم اولدیندن
بو حالده موقع اشاره قویورم .

۵۴

[۲] علوم اقتصادی و اجتماعی مجموعه سی نوسرو ۳

ملکیتک یا لکیز برکوشه سندن، مثلاً: خیانه دن، قونیه
اووه سندن برامره ۴۰ : ۵۰ بیک آتلی چقار، میدان شہانه
آتیلیدی، مرمره حوضه سی ساحلری بالحاصه میخالیج
و باندرمه حوالیسی اردونک برانباری، استانبولک برمرعایی
ایدی . بورایه قارص، ارضرومدن، سوریه دن، بوسنه دن
میلونلرجه قوبون کلیر یشاردی .

بوسه معدوم زمانک اوزرندن بر جوق مظلوم و آمان سہ لورک
کچمہ سہ رغماً اورالده بوحیات قدیمک خاطرہ انکیز حباتی
نسبہ یںہ یشانمقده در . آناطولونک قدیم اولان خاقی جوان
یتشدیرمه سہ آشنا و اوکا داغما مہانلدر . سیلابہ احتیاجک اوکنہ
اصابت ایقامش اولان بوحوالده ایوم حال سربستیدہ یشایان
اوکوز سورولرینه، هرکالره، میلونلره قریب اغامه تصادف
اولنور .

حیوان یتشدیرمه سنک قدیم اصولی خزینہ خاصه نیک میخالیج
(قره جہ بک) جفتلک هایوننده جریان ایتکده در . جفتلکده
۱۷ بیک قوبون، ۳۰۰ کوز هرکله، ۵۰۰ کوز حیوانات
بقریه موجوددر . زراعت، ۲۰۰ قدر چویان و سائرہ نیک
اعاشه سیلہ حیواناتک استحقاقی تأمینہ مصروفدر . جفتلکده
اساس، حیوان یتشدیرمه سی اولوب بوده سنوی ۶۰۰۰ ایرا
حاصلات صافیه ویرمکده در .

ترک کولونسک، بالحاصه آناطولی اهللسنک زراعتدن
زیاده یتشدیرمچی اولدینی محققدر . کولونک قزاندینی پاره،
آکیندن زیاده حیوانانندن ایدی . او زمانده ترک کولوی
دنیا نیک اک زبکین الیمون بر حیات مالک بروسه دن یتشدیرمچی
ایدی . فقط صکره لری مهاجرتدن متولد کنسافت نفوسی
طویسیلہ مرطار آرادلی . مهاجرتنه حیوان اعطاسنک بک
غیرطبیعی بر اصول ایله اجراسندن طولانی حیوان یتشدیرمه سنک
آهنک قدیمی بوزولدی . محاربات، امراض مختلفه، صکره
بر جوق مناسبیز احوالده انضمام ایددی . کولوبالانورده
یتشدیرمچیلک اسکی غرتی صرف ایدمیدی؟ بزده زراعت
مالک سائرہ کندن غیری در، محصول اشجق حیوانک باصدینی
بردن چقار؟ زراعتی ایلرلک ایچون یا لکیز طوبراق و بوللغه
دکل، بلکه اک بویوک غرتی طور براغه حیيات بوللغه قوت
ویرہ جک حیوانانه صرف ایتلدر .

اولئکہ ویریان جوابدہ ہو ویرکونک طرحی حکومتک دائرہ صلاحیتی داخلندہ اولوب اساساً بو جهت اولجده تصدیق اولندیقندن آرزو اولندیقی تقدیرده لایحه تک تدقیق ایچون بر قومیسون تشکیل ایدیلہ بیلہ کی درمیان ایدلمش و تشکیل ایدن قومیسونک تشکیلاتی اساس اعتباریلہ قبول اولندیقی و بونل نظر دقتہ آلدیقی حالده ۱۲۹۸ تاریخی بیلیغات قبول اولنماشد۔ و تجارتک درجہ سی ایلہ برابر تجارت و اقامتکاهلریک جنسامت و شرفی دخی کوزده دیلیر ، [۱]

زدهده پانت ویرکوسنک تطبیق ایچون بر چوق تثبثات واقع اولمش و بوندن کوزده دیلن الک اہمیتی جهت اجیدلرک دخی عثمانلیر مثللو داخل تکلیف ایدلمسندن عبارت اولندیقندن دول معظمہ ایلہ مذاکرات جریان ابتدیی و اساس اعتباریلہ قبول ایدلریکی حالده تفرعاتندہ درمیان اولان و حاکمیتہ طونونہ حق صورتده وقوع بولان اعتراضات اوزرینہ تطبیق اولنہ مامشد۔ معلومات ابتداییہ خصوصہ خدمت ایتک اوزرہ قید ایدہ لم کہ بو ویرکونک صورت تطبیقہ سی ابتدا ۲۴ مارت ۱۸۷۴ تاریخده سفرای اجییہ بر لایحہ نظامیہ تبلیغ و فقط بونک تصویب ایدلہ سی اوزرینہ تجاس عمومیک اجاعندہ قانونی تکلیف اوللق اوزرہ نشر اولان ۱۰ خیزران ۱۲۹۵ تاریخی نظامنامہ تک او سنہ تک ایلول ابتداسندن اعتباراً تطبیق ایدیلہ کی قوز ۱۲۹۵ تاریخده ایکنجی دفعہ اولدرق سفرای مشارالہمہ اخطار ایدلدی ۔ سفرا متفقاً ویردکاری جوابدہ بونک تطبیق دول معظمہ تک قبولہ وابستہ اولدیقی بولندہ اعتراض درمیان بالہایہ ۱۱ شباط ۱۳۰۳ تاریخده بر نظامنامہ ایلہ صورت تطبیقہ سی میں بردہ تعایات قلمہ آلمش و بوکادہ اعتراض اولندیقندن ۱۳۰۶ سنہ سده تعدیلاً ایکنجی بر نظامنامہ قلمہ آلدرق بو دخی تبلیغ ایدلریکی حالده تطبیقہ بردراو موقتیت الویرمہ مشدر۔ بناء علیہ بو نظامات معدلہ تدقیق و اوروپا دولترانجہ قبول اولان قوانین تطبیق اولنہ حق اولورسہ کوریلیر کہ شمدرکی قانونده پانت قانونندن فرقی دکدر۔ اولکی قانون ایکی درلو مکلفیت طاجیش، برینہ مقطوع دیگرینہ نسی عنوانی ویرمش ایکن یکی قانون نسی، متحول و مقطوع اوللق اوزرہ اوج مکلفیت قبول ایتشد۔ مع هذا ایکی قانون پشندہ کی الک مهم فرق یکی قانونک مالک تمامینی آئی قسہ تقسیم [۲] و بر قسم

[۱] یکی قانوندهدہ بو جہتر کوزده دکدر: ماده ۱۲:

[۲] برخی مندرجاتبول (بی شہر انانی ادارہ سی داخلندہ کی حال) ایکنجی صنف — یوز بیکندن فضلہ نفوسلی شہرلر ۔

اوجنی صنف ساحل ویا تیمور پولی موقی اولوق اوزرہ والی بر بیکندن یوز بیکنہ قدر نفوسلی شہرلر ۔

درہنجی صنف — ساحل ویا تیمور پولی موقی اولان یکری

الماسجیلر مقطوع جدولده داخل بولندیقی ایچون بونلرکدہ دیگر اصناف مثللو نسی ویرکونک ایلہ مکلفیتی لازم کلور۔ بناء علیہ دکانک قیمت مقیدہ سی اوزرندن طرح اولنہ حق ویرکونک یانی باشدہ اوطور دینی دکانک قیمتدن برتکاجی نہ طرح ایدلان ویرکوندن آرز اولدیقی اکثریتلہ کورلمشدر ۔ ایستہ نظامنامہ تک الک زیادہ مشکلاتی داعی، و اعتراضاتی بادی اولان نقطہ اساسیہ سی بونلردر ۔

•••

قانون جدیدہ کلنجہ: بوقانون بر پانت قانونی ماہیتدہدر۔ [۱] واقعا تمتع پانت ویرکولریک وضعیتلری بشقہ بشقہدر۔ تمتع ویرکوسی، تجارت و صنعت اجرا ایدن و بنابرین او یوزدن تمتع اولان اشخاصک تمتعات سنویہ سی اوزرینہ طرح اولنور۔ بو ویرکونک طرح ایدیلیر کی شخص تمتعک تجارتکاه و اقامتکاهنک بولندیقی موقعک شرفی اولوب اولمادیکی نظر دقتہ آلماز۔ یا لکز تمتعات سنویہ تک آرز چوق تحتہ قریب بر صورتده تقدیرینہ واونیتدہ ویرکونک طرحہ باقیلور۔ حال بوکہ پانت ویرکوسنک اتناہی طرحندہ تجارتی درجہ سی نظر دقتہ آلدیقی کی مکلفیت بین الاقراں جائز بولندیقی اعتباری و اجرا ابتدیی صنعت

[۱] «patenta پانت» کلہ سی لایحہ اولوب معنایی اجازت دیک اولندیقی حالده اولتریزر بوکلہ سی آلوب مہر بوع اجرای صنایع و تجارت ایدن صنوف تجارت و صنعت طرح ایدلان ویرکونک متعامدہ استعمال اولنلردر ۔

پانت ویرکوسی، فرانسدہ ژوراندہ «jurande» لک یعنی (امانی کنخد) لک موقع اقداردن دوشدکاری زمان ۱۷۹۱ سنہی اولہ جقدر۔ موقع اجرایہ وضع ایدیلوب ۱۷۹۳ سنہ سده لغو ایدلریکی حالده تاریخ مذکورک اوجنی سنہ سده بتکرار موقع مرعیتہ ادخال اولمش ایسدہ مکمل بر نظام آتہ ادخال اولنہ مدیقندن ۱۸۵۰ سنہ قدر بر حالده تذبذہ طرح و تحصیل اولمشدر ۔

سنہ مرقومہدہ قلمہ آلان بر قانون ایلہ پانت ویرکوسی ایکی قسہ تقسیم اولدرق بر قسمہ «رسوم مقطوعہ» دیگر قسہ «رسوم نسیہ» نامی ویرمش، و سندن سنہی اوزرندہ رلو درلو تعدیلات و اصلاحات اجرا ایدلمشدر۔ مثلاً: ۱۷۹۱ سنہ سده پایلان نظامنامہ ایلہ حکیملر، جراحلر و متقاعدلر، مقاولات محری، آوفاقلر، حقوق عادیہ و حقوق تجارتیہ، دعوی و کیلاری، عدلیہ خدمتہ سی، خواجہلر پانت ویرکوسندن معاف طوئش ایسدہ ۱۸۵۰ سنہ سده پایلان نظامنامہ ایلہ معافیت مذکورہ لغو ایدیلوب جملہ سی پانت ویرکوسنہ تابع قلمشدر۔ دفتر مقصد جلد ۲ صفحہ ۲۵

کورہ اعطائی مقتضی مقادیر تعین و برنجی قسمی اوج ایکجی قسمی دہ یا لکڑ پر نوہ تفریق اولیور .

برنجی قسمک برنجی نوعی «آ» اشارتی جدولک برنجی و ایکجی نوعارندہ ذکر اولسان مؤساندہ معاملات تجزیہ و قیدہ و صندوق و ارباع سمبارلق معاملاتندہ استخدام ایدیان و یاخود صنعتک اجراسنہ یاردم ایدن ہر ذات ایچون استابلودہ یوز، ایکجی صنف شہرلردہ یتشیش، اوججی صنف شہرلردہ الی، دردنجی صنف شہرلردہ قرق، بشجی و آلتجی صنف شہرلردہ اوتوز غروش تعین ایدلش و ایکجی نوعلردہ ہوکا قیاساً درجات کو-ترلشدر . ایکجی قسمدہ صنعتک اجراسنہ خادم و سائلطہ کورہ اعطائی مقتضی مقادیر تعین اولفقدہدر .

بیروت مکتوبی

بیروت تجارتی بازار :

اتلان حربہ قدر انکاز و بالخاصہ فرانز تجارتانک معاملات تجارتیہ سہ جولانکاه اولان سورہ قطعہ سنک حیات اقتصادیہ - سیدہ برقاج آیدنبری یک جدی انباء اثرلری مشہود اولفقدہدر . اصول زراعتدہ اصلاحات اساسیہ اجراسنہ تشبث اولندینی کی صنایعک دخی ترقیسی تأمین خصوصہ مهم و فقیئر الہ ایدلشدر .

زراعت

اصول زراعتک اصلاحی ایچون وقوعولان تشبثک الک مهمی اروا و اسقا عملیاتندن عبارتدر . قطعہ مرکز انکشاف زراعتیہ مانع اولان اسباب و عواملک الک مهمی قوراققدہدر . قوراققدہ دولانی بر جوق واسع و مبت قطعہ محصول ویرہ میور و یک قیمتی محصول صریق نحو اولوب کیدیور . اروا و اسقا عملیاتی سایہ سہ قطعہ مزدہ شمدیہ قدر یک محدود مقداردہ استحصال اولنان بعض محصولر وارد کردہ بوندن بویہ کلیتی مقدارلردہ بتشدید بیلہ جکدر . مثلاً : اقلیمک فوق العادہ مساعد اولہ سہ رعناً پاموق استحصالاتی زدہ شمدیہ قدر یک محدود قائلشدر . اروا و اسقادن صکرہ ایسہ زراعتہ یک مهم حاصلات صافیہ تأمین ایدن بو محصولک زراعتی قطعہ مرکز الک مبت برلرندہ مظہر فیض و برکت اولہ بیلہ جکدر . مختلف قطعہلردہ اجرا ایدیلہ جک اولان اروا و اسقا عملیاتی ایچون لازم کان پلانلری تنظیم ایتک اوزرہ بوندن اوج آی اول ایک صو مہندی جلب اولفقدہدر .

ویرکوی دہ ارباب صنایعک بوصفلردہ داخل اولہ جقلری قسم داخلدہ طرح و توزیع اجمعی والکی قانون ، اوزرین دولتی تمعدن مستثنای طومش ایکن قانون جدیدک بولنودہ شامل اولفقدہدر . معافیہ تقسیمک نسبی ویرکویہ شمولی یوقدر . [۱] کرچہ نسبی ویرکودہ اساس بدل ایجار اولدینی و بدلاتی اجارہ کدہ او محکم تجارتدہ کی نصبیلہ مہبوطاً مناسب بولدینی غیر قابل انکار ایسہدہ بعض احوال و شرائط اورادہدہ بوفرک بولنفسی ایجاب ابتدیر طان ایدرم . بعض شہرلر ، اوفق بر طاقم رلر بیلیمک کہ اورادہ تجارت بویک مقیاسدہ اولمادینی و یاخود بر قسم مواد اوزرینہ مهم اخذ و اعطای وقوعبولسی بدل اجارہ کی اہمیتی مقداردہ ترفع ابتدیرمش بولدینی حالہ تجارت و اصناف دائماً آلیش و یریشک مطلوب درجہدہ اولدیفقدن طولانی شکایتدن خالی قالمشدر . بونک ایچون نسبی ویرکونک مقدار جی کوسترین (آ) جدولدہ برنجی نوع ایچون قبول اولسان یوزدہ یکرمینک ایک اوج صنف شہرلردہ حصری دردنجی صنف شہرلردہ اعطائی یوزدہ اون بش ، بشجی صنعتلردہ یوزدہ اون ایک و آلتجی صنف شہرلردہ یوزدہ اونہ تنزیلی ، و عین تنزیلاتک ایکجی ، اوججی ، دردنجی ، بشجی و آلتجی نوعلردہ تشبثی یک موافق و عدالتہ مطابق اولسہ کرکدر .

متحول ویرکوی ایسہ صنعت و غرنہ ویا تجارتک اجراسی ایچون ادارہ خانہ ویا ریختانہ و یاخود مغازہ امور و معاملاتندہ استخدام اولان مأمورلرلہ عملہک عددینہ ویا بعض صنایعک اجراسی ایچون استعمال ایدیان و سائلطک ماہیت وقوعہ کورہ طرح و تعین قلنور .

محول ویرکولرک درجاتی تعین ایدن جدوللرہ نظر املک عثمانیہک آلتی صنفہ تقسیمندہ کی حکمت نظام ایدیور . چونکہ بوجداولہ ؛ ارباب تجارت و معرفتک درجہ سہ و تجارتک بدل ایجاریہ کورہ تقریق ایدلش اولان اولکی آلتی نوعک ہر برلرندہ بولنہ حق مستخدمین ایچون او تجارتک صاحبی طرفدن مالک عثمانیہک منقسم اولدینی صنوف سادسہ بہ یک بردن الی بیکہ قدر نفوسی شہرلرہ ساحل ویا تیور بولی موقی اولمایان الی بیک بردن یوز بیکہ قدر نفوسی شہرلرہ .

بشجی صنف — ساحل ویا تیور بولی موقی اولوق اوزرہ ایک بیک بردن یکری بیکہ قدر نفوسی شہرلرہ ساحل ویا تیور بولی بیک بردن الی بیکہ قدر نفوسی شہرلرہ . موافق اولمایان یکری بر بیک بردن الی بیکہ قدر نفوسی شہرلرہ . آلتجی صنف — ساحل ویا تیور بولی موقی اولوق اولان ویاخود بر تراموای خطی ایلہ ساحل ویا تیور بولی موقیہ یاخود دہا بویک بر شہرہ مربوط بولنان ایک بیک ویا دہا آرت نفوسی محکم ساحل ویا تیور بولی موقی اولمایان ایک بیک بردن یکری بیکہ قدر نفوسی عطار .